

Šakių krašto vietos plėtros 2023–2027 m. strategijos rengimo darbo grupės posėdžio

PROTOKOLAS

2023 m. kovo 23 d. Nr. 3

Šakiai

Posėdis įvyko: 10.00 – 18.00 val.

Posėdžio pirmininkas: Juozas Dainelis, Šakių krašto VVG pirmininkas.

Posėdžio sekretorė: Rima Rauktienė, Šakių krašto VVG viešųjų ryšių specialistė.

Dalyvauja: Ieva Kudabaitė – konsultantė.

Juozas Dainelis – Šakių krašto VVG pirmininkas, verslininkas,

Edgaras Pilypaitis – Šakių rajono savivaldybės meras, buvęs ilgametis Gelgaudiškio kultūros centro direktorius ir aktyvus bendruomenės centro narys,

Arūnas Tarnauskas – verslininkas, verslo klubo narys, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Šakių atstovybės vadovas, buvęs rajono tarybos narys,

Dainius Venckūnas – verslininkas, projekto vykdytojas, aktyvus Lekėčių bendruomenės centro narys,

Vaida Brazaitienė – Šakių krašto VVG valdybos narė, aktyvi Lekėčių bendruomenės centro narė, Lekėčių moterų klubo pirmininkė, ilgametė kultūros darbuotoja,

Aušra Slidziauskienė – Šakių krašto VVG valdybos narė, buvusi Šakių krašto VVG pirmininkė, ankstesnės VPS rengėja,

Aurimas Staugaitis - Šakių krašto VVG valdybos narys, aktyvus Kudirkos Naumiesčio gyventojas, projekto vykdytojas,

Lilija Liutvinienė – bendruomenės ir Lekėčių sen.atstovė,

Rita Dumbliuskė - bendruomenės atstovė ir asmuo, dirbantis su socialiai pažeidžiamais asmenimis),

Inga Navlickienė – aktyvi Kidulių bendruomenės centro „Vinkšnupis“ narė, Kidulių jaunimo ekologinio klubo „Šerenta“ projektų koordinatorė ir projekto vykdytoja,

Alina Baltrušaitienė – Šakių krašto VVG administratorė,

Laimina Auštrienė – Šakių krašto VVG administravimo vadovė,

Rima Rauktienė – Šakių krašto VVG Viešųjų ryšių specialistė, rajono savivaldybės tarybos narė, rajono Kultūros ir meno tarybos pirmininkė.

Darbotvarkė: Dėl Šakių krašto Vietos Veiklos grupės 2024-2027 m. vietos plėtros strategijos rengimo. VVG teritorijos tyrimas, SSGG, poreikiai ir priemonės.

SVARSTYTA: Dėl Šakių krašto Vietos Veiklos grupės 2024-2027 m. vietos plėtros strategijos rengimo. VVG teritorijos tyrimas, SSGG, poreikiai ir priemonės.

KALBĖJO:

Ieva Kudabaitė. Posėdžio metu ji apžvelgė gyventojų ir organizacijų apklausų rezultatus, nagrinėjo projektinės teritorijos stiprybes ir silpnybes, identifikavo teritorijos poreikius ir modeliuojamos VPS priemonės. Gyventojų nuomonės tyrime dalyvavo 887 respondentai. Gyventojų pasiūlymai ir idėjos įvairūs. Organizacijų poreikio tyrime dalyvavo 78 respondentai. Daugiausiai tai - bendruomeninės ar kitos nevyriausybines organizacijos bei verslo ir žemės ūkio subjektai. Ji iš anketų apžvelgė, kokia rajono vietos plėtros vizija ar bendras tikslas iki 2030 m. įkvėptų Šakių rajone gyventi ir dirbti? Ar Šakių krašto VVG vizija 2023 sukuria pagrindą pasikeitimams, naujoms veiklos kryptims, Zanavykų krašto ateities įvaizdžiui, prasmingam vietos ekonomikos vystymuisi ir partnerystės tarp kaimo ir bendruomeninių organizacijų ir kitų pilietinės visuomenės NVO, verslo ir vietosvaldžios sektorių plėtojimui? Kokios yra Šakių rajono plėtros prioritetinės kryptys? (pranešimas skaidrėse pridedamas).

Edgaras Pilypaitis. Jis sakė, kad anketų apžvalgose dažnas atsakymas yra atvirksčiai proporcingas jo paties nuomonei, tačiau pasidžiaugė žmonių ir nuomonių įvairove. Taip pat visiems patikslino informaciją, kad šiuo metu rajone yra 32 bendruomenės, kurios atitinka visus įstatyminius reikalavimus ir gali gauti institucinę paramą ir dalyvauti projektinėse veiklose. Kalbant apie gyventojų skaičių ir demografines problemas, jis informavo, jog situacija, lyginant raidą, nėra bloga. Ir dar akcentavo, kad kuriama strategija negali skirtis nuo rajono strategijos. Strategijos turi derėti – priešingu atveju atskirų strategijų vykdomi veiksmai gali išbalansuoti visas toje teritorijoje vykdomų reiškinių kryptis.

Dainius Venckūnas. Jis pasamprotavo Lekėčiuose gyvenančių ukrainiečių klausimu – jie integruojasi į bendruomenę, tačiau yra lyg pasimetę, nedrąsūs, bet čia tik švenčių klausimu. Bet jiems reikia dėmesio darbuose, kad galėtų integruotis ir į darbo rinką. Jie patys galvojo, kad atvyko trumpam, bet dalis jų jau regiasi pasilikti Lietuvoje visam laikui. Taigi jie jau yra lietuviškos bendruomenės dalimi. Jais būtina pasirūpinti ir apie juos pagalvoti, kaip apie bendruomenės dalį.

Rita Dumbliauskė. Ji pasakojo, kad Žvirgždaičių bendruomenėje irgi yra ukrainiečių, kurie gyvena senoje mokykloje. Integruojasi jie pakankamai palankiai į bendruomenės gyvenimą, tačiau gyvenimas yra ne tik šventės, bet ir darbas. O dirbti jiems sąlygos nėra palankios, nes darbo vietų šalia nėra, o pavežėjimams nėra nei vežėjų, nei jų pačių galimybių pasiekti darbo vietas. O laikas eina ir įstatyminė bazė Lietuvoje keičiasi – pašalpos jau planuojamos skirti tik vaikams, o mamoms –ne.

Arūnas Tarnauskas. Jis akcentavo, kad turizmo paslaugos turi būti verslo dalimi. Maisto grandinės taip pat aktualios.

Edgaras Pilypaitis. Jis kalbėjo apie tai, jog mūsų rajone žaliavinė ūkio perspektyva yra žymiai patrauklesnė nei gamybinė, nes ūkininkai taip ir aiškina, kad jeigu nesikeis finansavimo sąlygos, tai niekas ir nepasikeis, taip ir liks.

Arūnas Tarnauskas. Jis pasamprotavo, jog esmė pinigų dydyje – juk čia pinigai ne tokie, kurie galėtų pakeisti situaciją.

Edgaras Pilypaitis. Jis sakė, jog turistai turi gauti gerą kokybišką produktą. Reikia savam krašte turėti legendą, kad ji būtų patraukli atvykstantiems - kaip pavyzdys – dvaro pievose užauginto gyvulio mėsytė. Arūnas puikiai žino, kiek yra nepaprasta įtvirtinti ir užauginti tradiciją – kad ir Zanavykų Ragaučių. O Lekėčių moterys su šakočiais? Kiek reikėjo triūso, kad šiandien galėtų būti tokios garsios ir žinomos.

Dainius Venckūnas. Jis sakė, kad labai pasigendantis tam tikrose vietose tam tikrų paslaugų, kaip antai Lekėčiuose nėra maitinimo paslaugos. Nors sakė suprantantis, kad toks verslas labai sunkus, ypač, kur gyvena nedidelis žmonių skaičius. Ir kokie verslai – projektiniai ar kitaip pradėti būtų – galėtų tai išspręsti, klausimas lieka visada.

Edgaras Pilypaitis. Jis savo patirtimi ir žiniomis kalbėjo apie tai, kaip skirstosi viešieji pinigai – juk pašalpos ir kompensacijos mokamos iš tų pačių pinigų, kurie nukreipti ir į infrastruktūros gerinimą. Be to, sakė jis, visose strategijose reikia atkreipti dėmesį į reiškinius, kurie mus supa ir kurie gimsta aplink mus. Juk suprantam, kad 2025 – 2026 metais mūsų laukia technologinė revoliucija, atsinaujinanti energija, naujos pakuotės. Kiek vietos plėtros strategija kažką pakeis, niekas nežino, bet kad gyventi nežinant ir nevertinant to tikrai negalima, tai akivaizdu. Dar svarbu, kad būtų aukštas ir vertintinas ekologinis momentas – kad jaunos šeimos kurtųsi ir gyventų žalioj, švarioj, sveikoj aplinkoj. Strategijos turi derėti.

Alina Baltrušaitienė. Ji iš patirties kalbėjo, kad būtina iš karto viską apmąstyti, kad nebūtų taip, kad vėliau tenka keisti strategiją. Nors to kartais išvengti neįmanoma, bet siekti norisi – tai liudytų gerą mūsų krašto žmonių poreikių pažinimą.

Lilija Liutvinienė. Ji kalbėjo apibendrinama ne vieno mintis ir savąją strategijos projekto analizę, kad būtinai reikalingi tokie mokymai, kurie kuria pridėtinę vertę, kaip plenerai, bendra kūryba su vaikais, sveikatinimo stovyklos ir panašiai, kurie be jokios abejonės palieka išliekamąją vertę vaikų sąmonėje. Ir tokiu atveju, jei tų mokymų tema susisieja su konkrečiais pavyzdžiais, kuriuos vaikams galima parodyti „čia ir dabar“, tai labai drąsiai tada galima pirkti ir kokį kolektyvą, kuris neturėtų tokiu atveju asocijuotis su momentiniu brangiu koncertu, kai iššvaistomi pinigai, bet labiau su iliustracine medžiaga. Ji siūlė nusimatyti būtent tokią galimybę.

Edgaras Pilypaitis. Jis kalbėjo apie tai, kad čia nereikėtų pamiršti ir atvirų jaunimo erdvių, kurios labai puikiai gali savo veiklomis susisiekti su strategijoje esančiais momentais.

Alina Baltrušaitienė. Ji nuolat akcentavo, kad visada buvo ir bus prieš priemones, kurios nekuria pridėtinės vertės. Momentinių švenčių, anot jos, nereikia, nes jos kainuoja neadekvačius pinigus ir nieko nepalieka jauno žmogaus sąmonėje. O strateguojantis gyvenimą rajone turėtų jausti atsakomybę ir matyti naudą būtent auklėjime, sąmoningumo vystyme ir pan.

Edgaras Pilypaitis. Jis priminė, kad negalim šioje strategijoje užsimiršti ir dėl turizmo – pagrindinės vedančiosios strategijos linijos. Čia, pasidairius po rajoną, yra visokių vietų, prašančių dėmesio, pinigų, atsakomybės. Bet viskas priklausys nuo to, kokia bus ateities rajono strategija ir kaip ji derės su šia, VVG dabar kuriama strategija.

Lilija Liutvinienė. Ji pritarė merui E. Pilypaičiui, sakydama, kad rajono strateginiame plane yra tikrai ne viena priemonė, skirta turizmui. Ir, beje, akcentavo ji, kad ir apklausos anketose daug žmonių kalbėjo apie turizmą, kaip svarbų krašto gyvenimo ir plėtros akcentą. Ir dar ji akcentavo, pritarė konsultantei, kad priemonėse turėtų būti atskirta – mokymai bendromenėms ir mokymai žmonėms. Tai yra skirtingi dalykai, nors ir kartais rodos, jog skirtumų nėra.

NUTARTA: Po ilgų diskusijų užsiduoti sau „namų darbus“ – apgalvoti, paanalizuoti, permąstyti, kas buvo kalbėta ir aiškintasi bei ginčytasi, idant kitas posėdis būtų dar turiningesnis ir rezultatyvesnis, siekiant sukurti pačią tinkamiausią vietos plėtros strategiją artimiausiam 2023-2027 metų periodui Šakių krašte.

Posėdžio pirmininkas

Juozas Dainelis

Posėdžio sekretorė

Rima Rauktienė

